

Sygn. akt VI U 2312/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2015 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: M. T.

od decyzji : Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 sierpnia 2014 r. znak: (...)

w sprawie: M. T.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu M. T. prawo do emerytury od dnia(...)

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. Akt VIU 2312/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 sierpnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego M. T. od..., z dnia 25 lipca 2014 roku odmówił wnioskodawcy przyznania prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Organ rentowy powołując się na rozporządzenie..., prze..., Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw z 1983 roku, numer 8, pozycja 43 ze zmianami oraz na przepisy Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dziennik Ustaw, tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2013 roku, pozycja 1440 z późniejszymi zmianami wskazał, że przyczyną odmowy emerytury, zgodnie z unormowaniami artykułu 184 Ustawy emerytalnej i paragrafu 4-go powołanego rozporządzenia jest to, że do dnia 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Przyczyną nieprzyznania ubezpieczonemu emerytury był też brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz to, że stanowisko pracy wykazane w świadectwie pracy z dnia 31 lipca 2003 roku nie jest zgodne ze stanowiskiem wskazanym w Zarządzeniu resortowym. W związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. nie uwzględnił ubezpieczonemu do pracy w szczególnych warunkach okresów jego zatrudnienia od 27 sierpnia 1973 roku do 23 października 1973 roku oraz od 17 listopada 1975 roku do 31 grudnia 1998 roku. Natomiast na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego

postępowania, organ rentowy przyjął za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku okres uprawniający do emerytury w wymiarze 25 lat, 3 miesięcy i 7 dni. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony M. T. wskazując, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co potwierdza świadectwo pracy wystawione mu przez syndyka masy upadłości pracodawcy. Skarżący wskazywał, że nie ma możliwości korekty tego świadectwa, a na okoliczność wykazania swojego zatrudnienia w szczególnych warunkach, ubezpieczony wnosił o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Ubezpieczony M. T. urodził się (...), 60 lat skończył (...). Wniosek o przyznanie mu emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach złożył w niniejszej sprawie 25 lipca 2014 roku. Zaskarżoną decyzją z dnia 20 sierpnia 2014 roku organ rentowy odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Z wniosku emerytalnego, co było okolicznością niesporną między stronami, wynikało, iż ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Ubezpieczony w okresie od 24 października 1973 roku do 31 lipca 2003 roku zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Produkcji i (...) w B., później przekształconym w Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w B.. Przekształcenie to nastąpiło 6 maja 1991 roku. Sąd Okręgowy ustalił również, że ubezpieczony w okresie powyższego zatrudnienia z przerwą na służbę wojsk..., zasadniczą służbę wojskową odbył od 24 października 1973 roku do 16 października 1975 roku, pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w tych przedsiębiorstwach, na stanowisku elektromontera przy montażu instalacji elektrycznych przemysłowych. Ubezpieczony wykonywał tę pracę na terenie różnych zakładów przemysłowych i pracował przy stawianiu linii napowietrznych średniego i niskiego napięcia, przy kładzeniu linii kablowych, jak również przy montażu instalacji elektrycznych przemysłowych na terenie budowanych zakładów przemysłowych oraz przy budowie stacji transformatorowych, jak również przy montażu, przy montażu rozdzielni w budynkach przemysłowych. Pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na przykład na terenie Zakładów (...) w B., Zakładów (...) w K., jak również Zakładów (...) w B., w cementowniach, cukrowniach i innych zakładach produkcyjnych. Na podstawie dowodów z dokumentów zebranych w aktach osobowych ubezpieczonego i na podstawie dowodów z zeznań świadków J. B., J. K., P. L., F. R., J. T. i J. Z. oraz dowodu z przesłuchania ubezpieczonego, Sąd ustalił powyższe istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności. Na podstawie dowodów z dokumentów z akt osobowych wynikało, iż ubezpieczony pracował cały czas na stanowisku elektromontera. Przy czym w okresie od 10 lipca 1988 roku do 31 sierpnia 1989 roku, rok i kilkanaście dni ubezpieczony pracował na budowie eksportowej w ZSRR w M., a w okresie od 15 października 1992 roku do 19 grudnia 1992 roku zatrudniony był na budowie eksportowej w M. przy hot..., budowie hotelu (...). Nawet uznając, iż okresy pracy na budowach eksportowych nie były okresami pracy w szczególnych warunkach, z uwagi na to, iż nie były to obiekty przemysłowe, jak wynikało z przesłuchania ubezpieczonego i zeznań św..., świadka B., to i tak okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcji i (...) w B., później w Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością przekraczał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach, na stanowisku elektromontera instalacji elektrycznych przemysłowych. Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dowodów z zeznań świadków, które były spójne, wiarygodne, zgodne z dowodem z przesłuchania ubezpieczonego i zgodne z dowodami z dokumentów zebranymi w aktach osobowych. Należy podkreślić, że ubezpieczonemu do pracy w szczególnych warunkach za..., podlegała zaliczeniu także służba wojskowa. Zgodnie z aktualnym orzecnictwem Sądu Najwyższego i obowiązującymi unormowaniami przy...

[**K. części** 01:09:13.000] (...)_02

[**Przewodniczący** 01:09:13.261] Prawa materialnego, w szczególności Ustawy o powszechnym obowiązku obrony PRL, później Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazać bowiem należy, że ubezpieczony pracował w szczególnych warunkach przed powołaniem do służby wojskowej i powrócił do Przedsiębiorstwa (...) po odbyciu tej służby w terminie krótszym niż 30 dni, ponieważ umowę o pracę zawarł 7 listopada 1975 roku w sytuacji, gdy powrócił ze służby wojskowej 16 października tego roku. Dokonując subsumcji wyżej wskazanego stanu faktycznego sprawy pod właściwe normy prze..., prawa materialnego, Sąd Okręgowy wskazuje, iż emerytura z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku objęta została unormowaniem artykułu 184 ustępu 1 i ustępu 2 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jednolity, Dziennik Ustaw z 2013 roku, pozycja 1440 z późniejszymi zmianami. Zgodnie z artykułem 184 ustępem 1, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie Ustawy osiągnęli: po pierwsze, okres

zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz po drugie, okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27. Ustęp 2 artykułu 184 stwierdza z kolei, że emerytura, o której mowa w ustępie 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem zakładu na dochody budżetu państwa. Przy ocenie uprawnień ubezpieczonego do emerytury wskazać także należy na unormowanie artykułu 32 ustępu 2 Ustawy emerytalno-rentowej, zgodnie z którą..., z którym dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1 artykułu 32, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na własne..., na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Istotnymi unormowaniami prawa materialnego, do których odwołuje się artykuł 184 Ustawy emerytalno-rentowej, są także przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dziennik Ustaw z 1983 roku numer 8, pozycja 43 z późniejszymi zmianami. Paragraf 2 ustęp 1 i ustęp 2 tego Rozporządzenia stwierdzają, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ustępie 1 stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie paragrafu 1 ustępu 2 Rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Artykuł..., przepraszam, paragraf 3 tego Rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku stanowi, że za okresy zatrudnienia wymagane do uzyskania emerytury zwa..., za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Z kolei paragraf 4 ustęp 1 Rozporządzenia stwierdza, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: po pierwsze, osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn; po drugie, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Spór w niniejszej sprawie dotyczył tego, czy praca ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Produkcji i (...) w B., następnie w Przedsiębiorstwie (...) w Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. od 24 października 1973 roku do 31 grudnia 1998 roku, była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach. Rodzaje prac wy..., wykonywanych w szczególnych warunkach określone zostały w, w wykazie A do powołanego Rozporządzenia, w dziale II w (...) wskazano prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Wskazać należy także, że w zarządzeniu resortowym, właściwym dla pracodawców ubezpieczonego, w zarządzeniu, które nie ma już charakteru normatywnego, ale ma znaczenie dowodowe w rozpoznawanej sprawie wskazano..., chodzi o Zarządzenie numer 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach podległych Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, w roz..., w za..., w zarządzeniu tym wskazano, w dziale II pod pozycją 5, stanowisko elektromontera instalacji elektrycznych, przemysłowych. Tego rodzaju pracę wykonywał ubezpieczony, jak również pracę elektromontera instalacji urządzeń elektroenergetycznych oraz elektromontera linii kablowych, bo tego rodzaju prace również wykonywał. Wskazuje na to, w sposób niebudzący wątpliwości Sądu, zabrany w sprawie materiał dowodowy. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczony spełnił wszystkie warunki wymagane do nabycia prawa emerytury..., do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Po pierwsze, ukończył wiek emerytalny z dniem (...). Po drugie, złożył w lipcu 2014 roku wniosek o emeryturę. Po trzecie, nie był członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. Po czwarte, legitymował się wymaganym okresem zatrudnienia do nabycia docho..., spornego między stronami świadczenia, w wymiarze ponad 25 lat i jak wykazało postępowanie dowodowe, legitymował się także co najmniej 15-letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 roku, czyli na dzień wejścia w życie Ustawy emerytalnej. Dlatego w punkcie 1 wyroku Sąd Okręgowy na podstawie artykułu 477 ze znaczkami 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z powołanymi przepisami prawa materialnego zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu M. T. prawo do emerytury od dnia (...), czyli od dnia osiągnięcia przez niego

wieku emerytalnego przy spełnieniu pozostałych warunków, wymaganych do przyznania i wypłacenia świadczenia. W punkcie 2 wyroku Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego, o której mowa w artykule 118 ustęp 1a Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazać bowiem należy, że świadectwo pracy, którym legitymował się ubezpieczony nie odpowiadało wszystkim warunkom formalnym, chodzi o świadectwo z 31 lipca 2003 roku, karta pięć..., karta 13 akt emerytalnych. Wprawdzie pracodawca wskazał tutaj okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach, z powołaniem się na zarządzenie resortowe i Rozporządzenie Rady Ministrów, ale nie określił stanowiska pracy ubezpieczonego, zgodnie z powołanym zarządzeniem resortowym wskazując, że chodzi tylko o stanowisko elektromontera, w sytuacji, gdy należało doprecyzować to stanowisko zgodnie z terminologią zarządzenia resortowego. Dlatego Sąd Okręgowy orzekł, jak w punkcie 2 wyroku, co uzasadnione było tym, iż istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności Sąd ustalał na podstawie dowodów, którymi nie dysponował organ rentowy w postępowaniu administracyjnym. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.